

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
38-114 NIEBYLEC
woj. podkarpackie

GOPS.032.65.2024

Niebylec, 11-03-2024

Wójt Gminy Niebylec
Rada Gminy Niebylec
38-114 Niebylec 170

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu przekazuje w załączeniu Radzie Gminy sprawozdania:

1. Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu za 2023 r.
2. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niebylec na lata 2016-2025 za 2023 r.

Z up. Wójta
DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niebylcu
mgr Alicja Dopart

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niebylec na lata
2016-2025 za 2023 r.**

Przemoc domowa jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym i niesie za sobą dotkliwe konsekwencje dla wszystkich osób, których dotyczy, zarówno ofiar, sprawców, jak również świadków jej stosowania. Aby skutecznie jej zapobiegać w roku 2023 wprowadzono szereg zmian ustawowych, aby usprawnić system pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy.

Zmiany w przepisach zostały wprowadzone ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz.535), a weszły w życie z dniem 22 czerwca 2023 r. Nowelizacja definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody ma jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, oraz mające na celu uzyskanie kontroli w zakresie nabywania i korzystania z posiadanych przez tę osobę zasobów ekonomicznych. Ponadto w nowej ustawie zastąpiono zwrot „przemoc w rodzinie” na „przemoc domową”. Intencją ustawodawcy była chęć uniknięcia stygmatyzacji rodzin, wskazując, że nie tylko w środowisku rodzinnym dochodzi do aktów przemocy.

Po wejściu w życie nowych przepisów dotyczących przemocy domowej Wójt Gminy Niebylec Zarządzeniem Nr 139/2023 z dnia 12 września 2023 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu,
- Posterunku Policji w Niebylcu,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu,
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Strzyżowie,
- Przychodni Medycyny Rodzinnej w Niebylcu,
- Oświaty - pedagog Szkoły Podstawowej w Połomi,
- Towarzystwa Miłośników Ziemi Niebyleckiej w Niebylcu.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionych aktów prawnych oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Niebylec a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia GOPS Niebylec.

W 2023 r. odbyło się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (marzec, czerwiec, wrzesień, listopad), podczas których omawiane były bieżące sprawy dotyczące procedury „Niebieska Karta”. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie. Analizowane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodzinami dotkniętymi przemocą. Podczas spotkań analizowano również zmiany wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz z zmiany wynikające z nowego rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W 2023 r. do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 15 formularzy „Niebieskie Karty”, a przemoc dotyczyła ogółem 13 rodzin. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była przemoc psychiczna i fizyczna. Przewodniczący Zespołu utworzył 13 grup roboczych do pracy w danej rodzinie, ponadto kontynuowano pracę 3 grup roboczych utworzonych w 2022 r. Spotkania grup roboczych odbywały się raz w miesiącu. Na pierwsze spotkanie grupy roboczej były zapraszane ofiary przemocy i sporządzano plan pomocy rodzinie. Na kolejne spotkanie były wzywane osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie, z zachowaniem dystansu czasowego. Z każdego spotkania grupy roboczej był sporządzany protokół. Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono:

- **10 formularzy „Niebieskie Karty” część C** (z osobami doświadczającymi przemocy),
- **4 formularze „Niebieskie Karty” część D** (z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy).

Analizując sprawy, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego **największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie nadal jest alkohol.** W związku z tym, iż od kilku lat zauważalny jest wzrost czynnika determinującego przemoc jakim jest uzależnienie od alkoholu, niezbędne jest wprowadzenie działań profilaktycznych, celem przeciwdziałania w/w zjawisku.

Realizując cele określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2025 podjęto następujące działania:

CEL I

Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Niebylec na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z tym problemem:

- W ramach **działań profilaktycznych** Zespół Interdyscyplinarny zrealizował **projekt socjalny „Nie jesteś sam”**. Był on skierowany do uczniów klas drugich ze wszystkich szkół podstawowych z terenu gminy Niebylec. W ramach projektu zorganizowano wyjazd do kina Helios w Rzeszowie na film pt. „Serce motyla”. Film poruszał ważne zagadnienia związane z przemocą domową, przemocą rówieśniczą oraz zagadnienia tolerancji i odmienności. Przed projekcją filmu została zaprezentowana prelekcja dotycząca tematu szeroko rozumianej przemocy i jej form. W wyjeździe wzięło udział łącznie 103 uczniów wraz z opiekunami oraz przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego i jego zastępca. W drodze powrotnej każdy uczeń otrzymał upominek tj. tekturową teczkę z gumką, ulotkę z informacjami, gdzie należy szukać pomocy w sytuacji zagrożenia przemocą a także batonik i sok.
- Prowadzono **tablicę informacyjną w GOPS Niebylec**, na której zamieszczane są informacje o placówkach i instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie,
- Pracownicy socjalni w godzinach pracy ośrodka **udzielali informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy** w rodzinie codziennie w godzinach od 7.00 do 15.00. Również podczas pracy socjalnej w terenie udzielali informacji i wsparcia.
- Pedagodzy i psychologowie zatrudnieni w szkołach udzielali **poradnictwa dla dzieci i młodzieży** z rodzin zagrożonych problemem przemocy, przeprowadzali rozmowy z rodzicami.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylcu informowała osoby nadużywające alkohol oraz członków ich rodzin **o zasadach kierowania na leczenie odwykowe** oraz gdzie można udać się po pomoc w przypadku doznawania lub stosowania przemocy.
- Dzielnicowi podczas wykonywania obowiązków służbowych **odwiedzali** rodziny dotknięte problemem przemocy, **sprawdzali stan ich bezpieczeństwa**, informowali sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej.

CEL II

Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych:

- powołano **13 grup roboczych**, które podejmowały działania na rzecz poszczególnych rodzin dotkniętych problemem przemocy, ponadto kontynuowano pracę 3 grup roboczych utworzonych w 2022 r.
- wszystkie rodziny, w których prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” objęto **pracą socjalną** (wizyty w rodzinie, rozmowy, wsparcie, udzielanie informacji),
- jedna rodzina otrzymała wsparcie asystenta rodziny,
- czworo dzieci z rodzin dotkniętych przemocą otrzymywało **pomoc w formie ciepłego posiłku** w szkole,
- jedno dziecko uczestniczyło w **bezpłatnej kolonii letniej** w Zakopanem.

CEL III

Zapewnienie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem przemocy:

- opracowano **katalog specjalistycznego wsparcia** dla mieszkańców gminy Niebylec zawierający wykaz instytucji i placówek na terenie gminy i powiatu, udzielających bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, medycznej i społecznej.
- Podczas posiedzeń grup roboczych przekazano **broszury informacyjne** dotyczące problemu przemocy domowej oraz w/w katalog wsparcia.
- Pedagog i psycholog szkolny **udzielał poradnictwa** w szkole dla dzieci i młodzieży oraz rodziców zagrożonych problemem przemocy,
- **8 osób skorzystało z pomocy psychologicznej w Punkcie Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie** w Niebylcu (pierwsza i trzecia sobota miesiąca w siedzibie GOPS Niebylec oraz w innych terminach ustalanych indywidualnie).

CEL IV

Zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy w rodzinie:

- skierowano **2 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

- **sprawcy przemocy**, którzy zgłosili się na spotkanie grupy roboczej otrzymali **ulotki informacyjne dotyczącą skutków stosowania przemocy** oraz instytucji realizujących program korekcyjno- edukacyjny,
- **6 osób skierowano do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym** dla sprawców przemocy domowej realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzyżowie,
- skierowano jeden **wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny**, w której małoletni stosował przemoc domową.

CEL V

Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji osób działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą

Przedstawiciele instytucji pracujący bezpośrednio z rodziną uwikłaną w przemoc na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje. Pracownicy socjalni i asystent rodziny w 2023 r. **uczestniczyli w szkoleniach:**

- Planowane zmiany Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych. Realizacja procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI,
- Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych (Diagnostyczno-Pomocowych). Stan aktualny i po zmianach. Procedura Niebieska Karta.

PODSUMOWANIE

Działania podejmowane w 2023 r. w gminie Niebylec przyczyniły się do zwiększenia skuteczności pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz podniesienia świadomości społecznej na temat tego zjawiska. Poszczególne działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej.

W ramach przeciwdziałania przemocy domowej zaleca się dalsze prowadzenie działań informacyjnych i profilaktycznych dotyczących negatywnych skutków społecznych i prawnych wynikających ze stosowania przemocy, a także mechanizmów przemocy.

Niezbędne jest również kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie policją, oświatą, sądem oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z up. Wojta
DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niebrowie
mgr Alicja Dop...

Sprawozdanie

z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu za 2023 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu (GOPS) jest jednostką organizacyjną Gminy Niebylec i wykonuje zadania pomocy społecznej w gminie na podstawie obowiązujących przepisów prawa tj. m.in.: ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawy o Karcie Dużej Rodziny, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawy o dodatku osłonowym, ustawy o dodatku węglowym, ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, aktów wykonawczych wydanych na podstawie w/w ustaw, Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu oraz innych przepisów szczególnych dotyczących jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i samorządowych jednostek budżetowych.

Pomoc społeczna

„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Natomiast „celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.”

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej okoliczności.

Do ustalenia, czy rodzina lub osoba ubiegająca się o pomoc społeczną spełnia kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania określonej formy pomocy, przyjmuje się - począwszy od 1 stycznia 2022 roku (ostatnia waloryzacja) następujące kwoty:

- 1) w przypadku osób samotnie gospodarujących - kwotę 776,00 zł,
- 2) w przypadku rodziny - kwotę 600,00 zł na osobę w rodzinie.

Wartość dochodu odpowiadająca dochodowi miesięcznemu z 1 hektara przeliczeniowego wynosi 345,00 zł. na podstawie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U z 2021 poz. 1296) W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 22 lutego 2013 roku o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 roku poz. 509) od 11 maja 2013 roku dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego nie wlicza się do dochodu.

Ustawa o pomocy społecznej określa wysokość zasiłku stałego, który w 2023 wynosił 719,00 zł, jak również minimalne i maksymalne wysokości poszczególnych świadczeń. Kwota zasiłku okresowego w roku 2023 nie mogła być niższa niż 50% różnicy między

kryterium dochodowym rodzin, a dochodem tej rodziny, jak również w przypadku osób samotnie gospodarujących kwota zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a jej dochodem. Wysokość zasiłku nie mogła być jednak niższa niż 20,00 zł

GOPS w Niebylcu realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 roku, zarówno z zakresu zadań własnych jak i zleconych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu z zakresu zadań zleconych udzielił pomocy 7 rodzinom z wyszczególnieniem:

- Zorganizował **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, które świadczone były w miejscu zamieszkania na rzecz 3 dzieci przez osoby zatrudnione na umowy zlecenie w wymiarze 586 godzin na łączny koszt **21 971 zł**.

Dochody z tytułu odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2023 roku wyniosły **2 168,80 zł**

- Wyplacił wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd dla 4 opiekunów w wysokości **24 800 zł**.

W świetle ustawy o pomocy społecznej przyznawanie i wypłata zasiłków stałych, okresowych oraz opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym. Gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wymienionych wydatków.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu z zakresu zadań własnych:

- Wyplacił **zasiłki stałe** dla 28 osób na kwotę **198 355,00 zł**, środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych pochodziły z dotacji wojewody.
- Opłacił **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** dla 28 osób na łączną kwotę **17 119,00 zł** z dotacji wojewody.
- Wyplacił **zasiłki okresowe** dla 49 rodzin na kwotę **129 792,00 zł**. Zasiłki przyznawane były w wysokości gwarantowanej ustawą.
- Wyplacił **zasiłki celowe i specjalne celowe** dla 90 rodzin na kwotę **138 453,00 zł**, z tego specjalne zasiłki celowe wypłacono dla 15 rodzin na kwotę **14 276,00 zł** oraz z tytułu zdarzenia losowego wypłacono dla 1 rodziny na kwotę **5 000,00 zł**. Zasiłki w/w przyznawane były na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej; między innymi na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, leków, odzieży, zdarzenia losowego i innych.
- Wyplacił pomoc dla 66 rodzin w formie **293 zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności** w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 na kwotę **99 150,00 zł**, z tego **69 405 zł** pochodziła z dotacji, a kwota **29 745 zł** pochodziła ze środków własnych gminy.
- Udzielił pomocy w formie **usług opiekuńczych**, z których skorzystało 11 osób w wymiarze **1 675 godzin** na łączny koszt **55 275,00 zł**. Koszt jednej godziny w 2023 roku wynosił **33,00 zł**. Usługi świadczone były w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej przez opiekunkę zatrudnioną przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Krośnie. Za świadczone usługi opiekuńcze wszystkie osoby ponoszą odpłatność naliczaną zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Nr XVII/103/2012 z dnia 28 maja 2012 r. w sprawie ustalenia odpłatności. Odpłatność jest uzależniona od sytuacji materialnej osób, którym usługi zostały przyznane.
- Dochody z tytułu odpłatności za świadczone usługi opiekuńcze w 2023 roku wyniosły **11 433,15 zł**.

Z budżetu Gminy i budżetu Wojewody finansowane było również **dożywianie**

uczniów w szkołach na terenie Gminy jak i poza, w ramach programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Zgodnie z w/w programem oraz Uchwałą Nr II/10/2018 Rady Gminy Niebylec z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim rządowym programem oraz Uchwałą Nr II/9/2018 Rady Gminy Niebylec z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

- pomoc w formie zakupu gorącego posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności przysługuje nieodpłatnie dla osób i rodzin, którym dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W przypadku gdy dochód przekracza kryterium, to w całości zwrotowi podlega koszt zakupu posiłku przez osobę lub rodzinę.

Zgodnie z Uchwałą Nr II/11/2018 Rady Gminy Niebylec z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, na wniosek dyrektora szkoły lub przedszkola o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku przyznaje się pomoc w formie posiłku bez wydania decyzji administracyjnej.

Na terenie Gminy w 8 szkołach podstawowych prowadzono dożywianie uczniów, jak również dla dzieci z terenu naszej gminy w Szkole Podstawowej w Krasnej, Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym we Frysztaku i Strzyżowie, Szkole Podstawowej w Domaradzu, Szkole Podstawowej w Zaborowie, Ochronce w Domaradzu i Zespole Szkół Samochodowych w Rzeszowie.

Z pomocy w formie zakupu **gorącego posiłku** korzystało 63 dzieci z 31 rodzin. Ogólny koszt zakupu 6481 posiłków wyniósł **60 376,00 zł**. Średnio koszt 1 posiłku wyniósł 9,32 zł. Kwota **42 263,00 zł** pochodziła z dotacji celowej budżetu wojewody na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie dożywiania uczniów, natomiast pozostałą kwotę w wysokości **18 113,00 zł** wydatkowano z budżetu gminy.

- Dokonał opłaty za pobyt 12 osób w domu pomocy społecznej w łącznej wysokości **428 223,00 zł** (2 osoby DPS Chmielnik, 1 osoba DPS Babica, 2 osoba DPS Glinik Dolny, 1 osoba DPS Kąkolówka, 1 osoba DPS Iwoniczu, 1 osoby DPS Górnice, 1 osoba DPS Pstrągowa Wola, 1 osoba DPS Dynów oraz 2 osoba DPS Przemyśl)
Od 1.01.2004 roku **odpłatność za pobyt** w domu pomocy społecznej wynosi 100% miesięcznego kosztu pobytu mieszkańca. Do ponoszenia odpłatności za pobyt obowiązani są:
 - mieszkaniowiec domu w wysokości 70% swojego dochodu ,
 - małżonek, zstępni przed wstępnymi,
 - Gmina.

W 2023 roku na realizację zadań z pomocy społecznej zarówno zleconych jak i własnych środki wyniosły **1 909 402,78 zł**. Ogółem przyznano pomoc w ramach zadań zleconych i zadań własnych, bez względu na rodzaj i formę, liczbę oraz źródło finansowania - dla **131 rodzin** tj. **299** osób w tych rodzinach. W 2023 roku z zakresu pomocy społecznej wydano ogółem 378 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy.

Praca socjalna

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej świadczona jest praca socjalna. Udzielana jest ona osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich

problemów bez względu na posiadany dochód. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki (metoda indywidualnego przypadku), stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna prowadzona jest: z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej; ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Szeroko rozumiana praca socjalna przybiera działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Działania obejmują wiele sfer życia osób, którymi zajmują się pracownicy socjalni. Dotyczą aktywności zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), wspieranie klientów w ich prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym. współpracują z pedagogiem szkolnym i nauczycielami odnośnie sytuacji dzieci, ich funkcjonowania w szkole. Pracownicy socjalni współpracują również z ośrodkami zdrowia, policją, urzędami itp.

W 2023 roku wyłącznie pracą socjalną objętych było **18 rodzin**.

Z wypoczynku letniego w 2023 roku w formie **kolonii** w Zakopanem skorzystało **5 dzieci**. Sfinansowany został ze środków Kuratorium Oświaty w Rzeszowie.

Przyznanie świadczenia z pomocy społecznej musi być poprzedzone przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania lub w miejscu stałego czy czasowego pobytu osoby zgłaszającej się o pomoc. Pracownik socjalny przeprowadza rozmowę, pozwalającą na dokonanie oceny sytuacji materialno-bytowej, występujących problemów i zakresu potrzeb.

W związku z zagrożeniem koronawirusem wywiad środowiskowy, ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej mogło nastąpić na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc. Wszystkie informacje i ustalenia dokonane podczas wywiadu stanowią tajemnicę i są podstawą do przyznania świadczenia.

W 2023 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 344 rodzinnych wywiadów środowiskowych bądź ich aktualizacji. Ponadto sporządzano wywiady alimentacyjne w celu zbadania i ustalenia sytuacji materialno-bytowej osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób korzystających z pomocy w tut. Ośrodku, osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna i świadczenie pielęgnacyjne (58 wywiadów), jak również dla innych Ośrodków.

Pracownicy socjalni podpisali 11 kontraktów socjalnych z osobami korzystającymi ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Powodem wielu problemów w rodzinach są występujące konflikty, których podłożem jest m.in.; bezrobocie, alkoholizm, długotrwała choroba, niepełnosprawność, przemoc czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Usunięcie lub zminimalizowanie występujących trudności wymaga dużego wkładu pracy i zaangażowania nie tylko pracowników socjalnych pomocy społecznej. W tym celu współpracujemy z różnymi instytucjami z terenu Gminy oraz spoza.

W zakresie spraw rodzinnych współpracujemy z Sądem Rodzinnym i kuratorami sądowymi, w sprawach zdrowotnych jesteśmy w stałym kontakcie z miejscową służbą zdrowia, poradniami specjalistycznymi i szpitalami jak również z zakładami opiekuńczo-leczniczymi. Prowadzimy działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach. Pracownicy socjalni pomagają w sporządzaniu różnego rodzaju wniosków np. o alimenty, o emeryturę, o ustalenie kapitału początkowego do ZUS, do archiwum zakładów pracy, CV,

o orzeczenie o niepełnosprawności, rentę, dodatek uzupełniający dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

W sprawach dotyczących przyznania renty czy emerytury dla naszych klientów współpracujemy z ZUS-em i KRUS-em.

W sprawach konfliktowych współpracowaliśmy z Posterunkiem Policji w Niebylcu, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym w Strzyżowie a także z Komendą Powiatową Policji w Strzyżowie.

Współdziałamy z lokalnymi zakładami pracy, Kościołem Katolickim, szkołami, sądami, Punktem Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie, organizacjami pozarządowymi m.in. z Caritasem, PKPS Stowarzyszeniem Charytatywne w Krośnie, Kołami Gospodyń Wiejskich, Ochotniczą Strażą Pożarną. Jesteśmy w stałym kontakcie z innymi instytucjami takimi jak Wydział Polityki Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy.

Pracownicy Ośrodka zgłaszają na bieżąco problemy osób i rodzin uzależnionych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpracujemy z adwokatem, który udziela bezpłatnych porad dla podopiecznych GOPS oraz pracownikami Urzędu Gminy.

Podejmujemy w ramach GOPS działania wspierające dla seniorów czy osób potrzebujących. W 2023 realizowano Program Korpus Wsparcia Seniora, Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2023, Opieka Wytchnieniowa – edycja 2023, Projekt socjalny pod nazwą „Paczka Świąteczna”.

Paczka Świąteczna

W grudniu 2023 r. GOPS zrealizował projekt socjalny „Paczka świąteczna”, w ramach, którego pracownicy socjalni przygotowali i dostarczyli **24 paczki** dla osób pobierających zasiłek stały. Paczka zawierała: kawę, herbatę, szynkę w puszcze, rybę makrelę w puszcze, choinkę z piernika, pomarańcze w siatce, ryż w torebkach, barszcz czerwony, sok malinowy, smalec w słoiku, miód naturalny, piernik brzoźowski, ryż, ręcznik, mydło w płynie, gąbkę, wodę perfumowaną, świąteczną serwetkę i opłatek. Całkowity koszt wyniósł **4 350,00 zł**.

Program Operacyjny POMOC ŻYWNOŚCIOWA 2014-2020

W ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Krośnie realizowaliśmy Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Podprogram 2021+.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu od kilku lat w zajmuje się przeprowadzaniem żywności. W 2023 roku w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 zostało zakwalifikowanych **385 osób**. Są to osoby, których dochód nie przekraczał 1 823,60 zł w jednoosobowym gospodarstwie domowym i 1 410,00 zł w rodzinie. Osoby, które nie korzystały ze świadczeń pomocy społecznej, a ubiegały się o pomoc z Programu zobowiązane były złożyć oświadczenie potwierdzającym swoją sytuację materialną. Mieszkańcy otrzymali następujące produkty żywnościowe: cukier biały, olej rzepakowy, mleko UHT, szynka wieprzowa mielona, powidło śliwkowe, makaron świderki.

Korpus Wsparcia Seniora

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z otrzymaniem dotacji z budżetu państwa w wysokości 4 800,00 zł (MODUŁ II – 4800,00 zł) realizował Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023. Kwota dotacji stanowi nie więcej niż równowartość 80% kwalifikowanych wydatków zadania ogółem.

Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie danej gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawę poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Podjęto Uchwałę Nr L/336/2023 Rady Gminy Niebylec z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus wsparcia seniorów” na rok 2023 w Gminie Niebylec, która umożliwiła realizację zadań wynikających z założeń. Program był realizowany do 31 grudnia 2023 r. W ramach realizacji zadania korzystano z posiadanych opasek bezpieczeństwa, a na zadanie wydatkowano kwotę **3 220,00 zł**. Rzeczywista liczba zgłoszeń do Zespołu Ratownictwa Medycznego przy użyciu opaski bezpieczeństwa to 2, liczba wciśniętych SOS to 6, natomiast liczba połączeń do Telecentrum oraz z Telecentrum wsparcia przez telefon: 16.

Pozyskane środki na realizację Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w roku 2023 umożliwiło Gminie realizację usługi wsparcia w postaci opieki na odległość. Program na początku cieszył się dużym zainteresowaniem. Jednak seniorzy używający opasek bezpieczeństwa narzekali na uciążliwość noszenia, że opaska ma zbyt duże gabaryty; inni, że w nocy miga światelko i nie można spać; że trzeba ją ładować, a to wiąże się z zużyciem prądu oraz większymi rachunkami za energię elektryczną. Znaczna część osób nie miała zasięgu i pomimo odesłania opasek bezpieczeństwa i zmiany sieci czy operatora nie było poprawy. Kilka osób potwierdziło, że z opaskami czuje się bezpieczniej, dzwonili sami do telecentrum i radzili się w różnych sprawach medycznych. Jednakże, jeżeli musieliby sami płacić abonament nie zdecydowaliby się na użytkowanie opasek bezpieczeństwa.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” w 2023 był pomocny we wzmocnieniu Gminy w zakresie usług dla seniorów.

„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2023

Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

- 1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573).

Program zapewniał usługi asystencji osobistej osobie niepełnosprawnej świadczone przez asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Miał na celu zapewnienie osobom niepełnosprawnym wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowania w życiu społecznym. Usługi dla mieszkańca były świadczone nieodpłatnie. Koszty zatrudnienia asystenta, środki ochrony, dojazdu były finansowane z Programu.

W ramach Programu usługi asystenta osoby niepełnosprawnej od marca 2023 r. przyznano łącznie 23 osobom, w tym 1 dziecku. Na wynagrodzenie asystentów wydano **230 412,35 zł**. Koszty transportu związane z przejazdem asystentów i osób niepełnosprawnych wyniosły

22 115,65 zł., koszt ubezpieczenia asystentów 420,00 zł, a koszt obsługi Programu 4542,74 zł. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej to **257 490,74 zł.** Dokonano zwrotu środków w wysokości 25 490,41 zł.

Opieka Wytnieniowa – edycja 2023

Program "**Opieka wytnieniowa**" **edycja 2023** ma na celu odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienia czasowego zastępstwa.

Uczestnikami Programu są mieszkańcy gminy Niebylec z orzeczeniem o niepełnosprawności:

- dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności tj: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- osoby dorosłe ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- osoby dorosłe z orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Usługi opieki wytnieniowej przysługują w przypadku zamieszkiwania członka rodziny lub opiekuna we wspólnym gospodarstwie domowym z osobą niepełnosprawną i sprawowania całodobowej opieki nad tą osobą niepełnosprawną.

Celem programu jest zapewnienie członkom rodzin/opiekunów osób z niepełnosprawnościami czasu na odpoczynek i regenerację, wzmocnienie osobistego potencjału opiekunów osób z niepełnosprawnościami oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychofizycznych związanych ze sprawowaniem opieki. Każdy opiekun uczestnika programu otrzymał wsparcie w formie usług opieki wytnieniowej świadczonych nieodpłatnie.

W ramach Programu Opieka wytnieniowa w 2023 r. przyznano ją **5 osobom**. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu wyniosła **36 815,41 zł** w tym: na realizację usług opieki wytnieniowej **36 219,25 zł** i koszty obsługi Programu wydatkowano środki w wysokości **596,16 zł**. Dokonano zwrotu środków w wysokości **3413,39 zł**.

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w formie pracy socjalnej realizowało zatrudnionych 3 pracowników socjalnych w wymiarze 3 etatów.

Pomoc obywatelom Ukrainy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie realizował pomoc dla obywateli Ukrainy poprzez wypłatę świadczeń.

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wypłacano jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości **300 zł** na osobę, przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Pomoc przeznaczona była dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli ukraińsko-polską granicę od 24 lutego 2022 r. i zostali wpisani do rejestru PESEL. Z tej pomocy skorzystała 1 osoba na kwotę **300,00 zł**. Koszt obsługi świadczenia wyniósł **6,00 zł** (2% od wypłaconej kwoty).

Mieszkańcy Gminy, którzy pod swój dach przyjęli obywateli Ukrainy mogli ubiegać się o

świadczenie za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia w wysokości 40,00 zł dziennie za osobę. Złożono 12 wniosków i wypłacono kwotę **33 320,00 zł** na tą formę pomocy. Koszty obsługi wyniosły **192,00 zł** tj. **16 zł za 1 wniosek**. Zgodnie z art. 13 w/w ustawy pomoc mogła być udzielona przez maksymalnie 120 dni. W szczególnych przypadkach możliwe jest przedłużenie pomocy z uwagi na zachodzące przesłanki określone w rozporządzeniu tj. wiek, ciąża, niepełnosprawność czy opieka nad małymi dziećmi obywatela Ukrainy.

Osobom objętym ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje na takich samych zasadach jak obywatelom RP. Konieczne jest uprzednie uzyskanie numeru PESEL (art. 29 ust. 1 ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa). Świadczenia z pomocy społecznej przysługują również obywatelom Ukrainy przebywającym legalnie w Polsce na innej podstawie jeżeli członek ich rodziny powrócił do Ukrainy (art. 30 ww. ustawy).

Na terenie naszej Gminy w 2023 roku przebywało łącznie 11 Ukraińców, w tym 2 osoby korzystało ze wsparcia naszego Państwa. Dane dotyczące zamieszkania na naszym terenie ulegały zmianie i nie była prowadzona szczegółowa ewidencja osób migrujących w związku z wojną.

Przemoc – Zespół Interdyscyplinarny

W imieniu Gminy Niebylec - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu realizował w 2023 roku zadanie wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na ośrodki pomocy społecznej obowiązek zapewnienia obsługi technicznej i organizacyjnej. Wydatkowano na ten cel kwotę **4 800,00 zł.** Zespół Interdyscyplinarny (ZI) od września 2023 r. liczy 9 osób. Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu w 2023 r. Zespół realizuje działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Grupy Diagnostyczno-Pomocowe powoływane przez ZI opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują podejmowane działania.

W 2023 r. do przewodniczącego Zespołu wpłynęło 15 formularzy „Niebieskich Kart”, a przemoc dotyczyła ogółem 13 rodzin. Najczęściej zgłaszanymi formami przemocy była przemoc psychiczna i fizyczna. Przewodniczący Zespołu utworzył 13 grup roboczych do pracy w danej rodzinie, ponadto kontynuowano pracę 3 grup roboczych utworzonych w 2022 r. Spotkania grup roboczych odbywały się raz w miesiącu. Na pierwsze spotkanie grupy roboczej były zapraszane ofiary przemocy i sporządzano plan pomocy rodzinie. Na kolejne spotkanie były wzywane osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie, z zachowaniem dystansu czasowego. Z każdego spotkania grupy roboczej był sporządzany protokół. Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono:

- 10 formularzy „Niebieskie Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy),
- 4 formularze „Niebieskie Karty” część D (z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy).

Analizując sprawy, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie nadal jest alkohol. W związku z tym, iż od kilku lat zauważalny jest wzrost czynnika determinującego przemoc jakim jest uzależnienie, niezbędne jest wprowadzenie działań profilaktycznych, celem przeciwdziałania w/w zjawisku.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu realizował w 2023 roku również zadanie wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z w/cyt. ustawą, gmina pokrywała koszty za 3 dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Wydatkowano łącznie kwotę **19 304,59 zł** (50% średnich miesięcznych wydatków poniesionych na utrzymanie).

W ramach „Programu asystent rodziny w 2023 r.” otrzymaliśmy środki Funduszu Pracy na dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia dla asystentów rodziny wysokości 2 000,00 zł oraz dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny w kwocie 8646,00 zł. Łącznie wydatkowano dofinansowanie w wysokości **10 109,72 zł**. Natomiast z zadań własnych wydatkowaliśmy kwotę w wysokości **75 558,92 zł** na realizację zadań z ustawy, zatrudnienie asystenta i szkolenia.

W 2023 r. na terenie Gminy Niebylec ze wsparcia asystenta rodziny korzystało 10 rodzin. Współpraca asystenta rodziny z 6 rodzinami trwała powyżej roku, 3 rodziny rozpoczęły współpracę z asystentem w sierpniu, październiku i listopadzie 2023 r. i trwa ona nadal. W 5 rodzinach przyznany był kurator sądowy, z którym asystent współpracował. Współpracę z asystentem rodziny zakończyło 3 rodziny, w tym 1 z powodu osiągnięcia pełnoletności ostatniego dziecka w rodzinie, 1 rodzina zmieniła miejsce zamieszkania, 1 rodzina zerwała współpracę. Do pracy z asystentem rodziny przez Sąd zostało zobowiązanych 3 rodziny.

Najczęstszym powodem przyznania asystenta rodzinie są: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze (9 rodzin), niezaradność życiowa przejawiająca się brakiem umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego (5 rodzin), bezrobocie (4 rodziny), alkoholizm (2 rodziny) oraz przebywanie dzieci w pieczy zastępczej (1 rodzina). Problemy te często współistnieją ze sobą w poszczególnych rodzinach. Praca z rodzinami odbywa się na podstawie sporządzonego wspólnie z rodziną Planu Pracy, w której zawarte są do realizacji zarówno cele instytucjonalne jak i cele, nad których realizacją rodzina jest sama gotowa pracować przy wsparciu asystenta rodziny. W rodzinach asystenckich w 2023 r. wychowywało się 24 dzieci, z czego 3 umieszczonych jest w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Asystent rodziny dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej, niż co pół roku i na bieżąco przekazuje ją Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu. Asystent także wysyła sprawozdania do Sądu Rodzinnego w Strzyżowie z pracy z rodzinami, przydzielonymi przez Sąd.

Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 1.05.2004 roku realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Do **zasilku rodzinnego** uprawniona jest każda rodzina, w której miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 764,00 zł.

Od 01 stycznia 2016 r. w ustawie o świadczeniach rodzinnych obowiązuje zapis dotyczący

przekroczenia progu dochodowego 674,00 zł lub 764,00 zł (tzw. mechanizm złotówka za złotówkę). Zgodnie z tym zapisem w przypadku gdy miesięczny dochód rodziny przekracza w/w próg dochodowy pomnożony przez liczbę członków danej rodziny zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w kwocie pomniejszonej o kwotę przekroczenia progu dochodowego.

Zasiłek rodzinny w 2023 roku wynosił miesięcznie:

- 95,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługuje szereg dodatków:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł jednorazowo na każde urodzone dziecko,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400,00 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka w wysokości 193,00 zł miesięcznie, 273,00 zł miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 90,00 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 5 roku życia, powyżej 5 roku życia w wysokości 110,00 zł,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95,00 zł miesięcznie,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100,00 zł na dziecko,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:
 - a) w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko w okresie od września do czerwca na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.
 - b) w wysokości 69,00 zł miesięcznie w okresie od września do czerwca na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej.

Poza zasiłkiem rodzinnym i przysługującymi do niego dodatkami rodzinom przysługuje również jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka w wysokości 1 000,00 zł. Zapomoga przysługuje, jeżeli miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę z roku poprzedzającego okres zasiłkowy nie przekracza kwoty 1 922,00 zł na osobę w rodzinie.

Od 01.01.2016 r. wprowadzono świadczenie rodzicielskie. Przysługuje ono w większości przypadków matce, która nie posiada prawa do zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000,00 zł miesięcznie przysługuje przez okres 52 tygodni w przypadku urodzenia dziecka, licząc od dnia porodu.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa również zasady przyznawania **świadczeń opiekuńczych**, do których należą:

1. **Zasiłek pielęgnacyjny** – przysługujący niezależnie od dochodów:

- a) niepełnosprawnemu dziecku,
- b) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- c) osobie, która ukończyła 75 lat,

- d) osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł.

2. **Świadczenie pielęgnacyjne** z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje niezależnie od dochodu:

- 1) matce albo ojcu,
 - 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
 - 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma opiekuna faktycznego ani osoby będącej rodziną zastępczą spokrewnioną lub osoby te legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne w 2023 r. przysługiwało w wysokości 2458,00 zł miesięcznie, a od 1 stycznia 2024 roku wynosi 2988,00 zł miesięcznie.

3. **Specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny względem niepełnosprawnego członka rodziny jeżeli **zrezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny lub **nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej**. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620,00 zł**, gdy łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki nie przekroczy obowiązującego **kryterium dochodowego tj. 764,00 zł miesięcznie na osobę w rodzinie**.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rozpatrzył **525** wniosków o świadczenia, przyznał i wypłacił:

a) Świadczenia rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego

- zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłki pielęgnacyjne dla **486** rodzin - na kwotę **3 532 812,20 zł**
- dodatki do zasiłków rodzinnych tytułu:
 - rozpoczęcia roku szkolnego na kwotę **26 568,77 zł**,
 - urodzenia dziecka na kwotę **14 119,33 zł**,

b) Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka na kwotę

49 000,00 zł.

c) **Świadczenia rodzicielskie** dla 39 osób na kwotę **215 669,00 zł.**

W 2023 roku zostały ponadto wypłacane świadczenia rodzinne dla 2 rodzin obywateli Ukrainy przebywających na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Ogólna kwota wypłaconych świadczeń dla obywateli Ukrainy w 2023 wyniosła **7 867,00 zł.**

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w związku z realizacją ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna wypłacił **zasiłek dla opiekuna** - 3 osobom na kwotę **13 369,90 zł.**

Zasiłek ten zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów **przysługuje osobie, jeżeli decyzja przyznająca świadczenie pielęgnacyjne wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1548 oraz z 2013 roku poz. 1557) z dniem 1 lipca 2013 roku.** Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620,00 zł.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w oparciu o ustawę o systemie ubezpieczeń społecznych przyznał i opłacił **składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe** – dla 52 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, dla 13 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i dla 1 osób pobierających zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości – **345 298,07 zł.**

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w oparciu o ustawę o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przyznał i opłacił **składkę zdrowotną** – dla 23 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, 6 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i 1 osobę pobierającą zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano kwotę w wysokości – **51 495 zł.**

Świadczenie wychowawcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od dnia 01.04.2016 r. do 31.05.2022 realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wprowadzającej Program „Rodzina 500+”. Od 01.01.2022 Zakład Ubezpieczeń Społecznych przejął przyjmowanie i rozpatrywanie nowych wniosków, zaś od 01.06.2022 przejął całkowicie realizację wypłat.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych.

Wysokość świadczenia wynosi **500 zł miesięcznie** na każde dziecko do 18. roku życia, bez dodatkowych warunków, od stycznia br. 800,00 zł (od 01.07.2019 zniesiono kryterium dochodowe).

W 2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie rozpatrzył i nie wypłacił świadczeń wychowawczych. Mogą jednak zaistnieć sytuacje związane z wypłatą świadczeń w ramach koordynacji zabezpieczenia społecznego oraz świadczeń nienależnie pobranych w latach ubiegłych.

Fundusz alimentacyjny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również od dnia 01.10.2008 roku zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów

środkami finansowymi z budżetu państwa. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna, do ukończenia przez nią 18 roku życia albo gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia. W przypadku osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bez względu na wiek. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900,00 zł w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, nie wyższej niż 500,00 zł.

W związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tut Ośrodek:

- przyznał i wypłacił dla **13** rodzin uprawnionych świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **130 400,00 zł**
- podjął działania wobec **15** dłużników zamieszkałych na terenie Gminy Niebylec, zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób uprawnionych zamieszkałych na terenie naszej gminy i innej.

W wyniku tych działań w 2023 roku zwrócona została tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przez dłużników kwota **46 342,50 zł**, z czego zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów kwota **7 002,53 zł** została przekazana na dochód własny gminy wierzyciela właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a kwota **39 339,97 zł** przekazana została na dochód budżetu państwa.

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizuje 2 pracowników w wymiarze 2 etatów.

Łączna kwota wydatkowana na realizację świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna razem ze składkami na ubezpieczenie społeczne, świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z kosztami obsługi wynosi **4 454 810,27 zł**. W trakcie realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Ośrodek systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania. Osoby nieuprawnione dokonały zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2023 roku kwota świadczeń odzyskanych wyniosła **34 546,35 zł**.

Karta Dużej Rodziny (KDR)

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadania wynikające z **Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych**, które weszło w życie w dniu 16 czerwca 2014 roku.

W związku z powyższym tut. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program promujący model rodziny wielodzietnej i jej pozytywny wizerunek zwany **Kartą Dużej Rodziny (KDR)**.

Celem programu było podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych. Założenia programu to bezpośrednie wsparcie rodzin prowadzące do zwiększenia szans rozwoju dla dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach wielodzietnych.

Karta adresowana jest do wszystkich rodzin wielodzietnych, mających na utrzymaniu trójkę i więcej dzieci

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia- w przypadku gdy dziecko uczy się w:
 - a) szkole - do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
 - b) szkole wyższej- akademickiego w którym jest planowane ukończenie nauki
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem

o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Od 01.01.2019 roku Kartę Dużej Rodziny mogą także uzyskać rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu troje lub więcej dzieci.

Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej finansowanym z budżetu państwa. Na realizację powyższego programu tut. Ośrodek decyzją Wojewody Podkarpackiego otrzymał dotację celową z budżetu państwa.

W 2023 roku złożonych zostało **163** wniosków o wydanie KDR. Zamówiono **319** kart tradycyjnych i **321** elektronicznych. Wydano **308** kart dla rodziców i **78** dla dzieci. Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł **2 886,00 zł**.

Świadczenie za Życiem

Od 1 stycznia 2017 r. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej** realizuje również zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wysokość świadczenia wynosi **4000,00 zł jednorazowo** na każde uprawnione dziecko. Warunkiem uzyskania świadczenia jest złożenie wniosku wraz z zaświadczeniem od uprawnionego lekarza o którym mowa art.4 ust. 3 w/w Ustawy.

Celem jednorazowego świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z urodzeniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W 2023 roku nie wypłacono świadczeń.

Zaświadczenia do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - Program „Czyste Powietrze”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje również częściowo zadania wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2021.1973 t.j. z dnia 29.10.2021) w zakresie wydawania zaświadczeń osobom fizycznym ubiegającym się o wsparcie finansowe z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub wojewódzkiego funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia

o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego. Zaświadczenie, o którym mowa wydaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby fizycznej,

Dochodem jest wyliczany w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych

Gospodarstwo domowe tworzą:

- 1) osoba fizyczna, samotnie zamieszkująca i gospodarująca (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo
- 2) osoba fizyczna, oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Żądając wydania zaświadczenia, o którym mowa osoba fizyczna składa oświadczenie potwierdzające, że Narodowy Fundusz lub wojewódzki fundusz wymaga zaświadczenia w celu przyznania dofinansowania. W zaświadczeniu podaje się wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej oraz wskazuje się, czy dochód dotyczy członka gospodarstwa domowego jednoosobowego czy gospodarstwa domowego wieloosobowego.

W 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydał **89** zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa

domowego. Zaświadczenia posłużyły głównie do otrzymania **dotacji z programu „Czyste Powietrze”**.

Dodatek węglowy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku realizował w kontynuacji zadania wynikające z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o dodatku węglowym. **Dodatek węglowy** przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku, gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561 i 1576).

Przez gospodarstwo domowe rozumie się: osobę fizyczną samotnie zamieszkującą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe). Przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego. W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego dla gospodarstwa domowego wieloosobowego złożyła więcej niż jedna osoba, dodatek ten przyznawany jest wnioskodawcy, który złożył taki wniosek jako pierwszy. Dodatek węglowy nie przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, na potrzeby którego zostało zakupione paliwo stałe, po cenie i od przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw (Dz. U. poz. 1477).

Na potrzeby składania wniosków o wypłatę dodatku węglowego przyjmowało się, że jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego. Dodatek węglowy dla gospodarstwa domowego wynosił **3 000,00 złotych**. Wniosek o wypłatę dodatku węglowego składało się w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawia się bez rozpoznania.

Wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonywał weryfikacji wniosku o wypłatę dodatku węglowego, w szczególności w zakresie zgłoszenia lub wpisania głównego źródła ogrzewania w centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Ustawa o dodatku węglowym była kilka razy zmieniana, co wprowadziło wiele niejasności zarówno u osób zainteresowanych otrzymaniem tego dodatku, jak i realizatorów. W pierwotnym założeniu dodatek węglowy przysługiwał na jeden adres domowy po dokonaniu wpisu do CEEB w określonym terminie. W wyniku zmian ustawy przepisy zostały złagodzone. Niemniej przyznanie kolejnego dodatku na ten sam adres wymagało podjęcia działań do nadania numeru domu czy mieszkania.

W 2023 roku do GOPS zostało wypłaconych **30 dodatków węglowych** /wnioski złożone jeszcze w 2022 roku/ na kwotę **90 000,00 zł**. Wydano **6** decyzji odmownych w sprawie dodatku węglowego.

Dodatek w zakresie innych źródeł ciepła

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

1) kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo

2) kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo

3) kocioł olejowy

- zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576 i 1967), do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Przez gospodarstwo domowe, o którym mowa w ust. 1, rozumie się:

1) osobę fizyczną samotnie zamieszkującą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo

2) osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

W przypadku gdy pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe, jeden dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje dla wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem.

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten jest przyznawany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Pozostałe wnioski pozostawia się bez rozpoznania.

Dodatek dla gospodarstw domowych nie przysługuje gospodarstwom domowym objętym pozytywnie rozpatrzonym wnioskiem o wypłatę dodatku węglowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym.

Dodatek dla gospodarstw domowych nie przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, na potrzeby którego zostało zakupione paliwo stałe, po cenie i od przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw (Dz. U. poz. 1477 i 1692).

Na potrzeby składania wniosków o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych przyjmowało się, że:

1) jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego;

2) gospodarstwo domowe może otrzymać dodatek z tytułu wykorzystania wyłącznie jednego źródła ciepła.

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił:

1) 3000 złotych - w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;

2) 1000 złotych - w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe,

kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;

3) 500 złotych - w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;

4) 2000 złotych - w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych składało się w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. Wnioski o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawia się bez rozpoznania.

Wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje weryfikacji wniosku o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych, w szczególności w zakresie zgłoszenia lub wpisania głównego źródła ciepła do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków.

W 2023 roku do GOPS został wypłacony 1 dodatek w kwocie 1 000,00 zł /na drewno kawałkowe/. Wydano 4 decyzje odmowne w sprawie dodatku w zakresie innych źródeł ciepła.

Dodatek elektryczny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 7 października 2022 o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Dodatek elektryczny był dopłatą do prądu dedykowaną gospodarstwom domowym, które zużywają energię elektryczną do ogrzewania mieszkań i domów. Dotyczyło to osób korzystających między innymi z pomp ciepła, pieców elektrycznych i bojlerów (UWAGA: nie chodzi tutaj o bojler podgrzewający tylko wodę, ale takie z funkcją CO – do ogrzewania mieszkania). Źródło ogrzewania musiało być zgłoszone do CEEB (Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków). Dodatek elektryczny nie obejmował właścicieli przydomowych mikro instalacji fotowoltaicznych. Dodatek elektryczny nie przysługiwał również gospodarstwom domowym objętym pozytywnie rozpatrzonym wnioskiem o wypłatę dodatku węglowego lub dodatku do innych źródeł ciepła, jak pelet, gaz LPG, drewno czy olej opałowy.

Dopłata do prądu była jednorazowa i wynosiła w zależności od zużycia energii (w tym samym miejscu zamieszkania): 1000 złotych w przypadku zużycia energii elektrycznej w 2021 roku na poziomie maksymalnie 5MWh, 1500 złotych w przypadku zużycia energii elektrycznej w 2021 roku przekraczającym 5MWh. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do wniosku należało dołączyć rozliczenie roczne z przedsiębiorstwem energetycznym potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021 r. przekraczające 5MWh.

Wniosek o dodatek elektryczny można było złożyć od 1 grudnia 2022 r. do 1 lutego 2023 r.

W podanym okresie zostało złożonych **5 wniosków** z czego:

3 wnioski rozpatrzono pozytywnie decyzją przyznającą dodatek

1 wniosek rozpatrzono negatywnie decyzją odmowną

1 wniosek umorzono postępowanie jako bezprzedmiotowe.

Całość kwoty wykorzystanej dotacji na wypłatę dodatków elektrycznego oraz koszty obsługi wyniosła **3 570,00 zł** /w tym 3 500,00 na dodatki/.

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w okresie od 01 stycznia 2023 do 30 czerwca 2024

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 15 grudnia 2022 o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Refundacja przysługuje osobie korzystającej z ogrzewania gazowego – urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi musi być zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Gospodarstwo domowe musi **spełniać kryterium dochodowe: w gospodarstwie jednoosobowym**, wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza **2100,00 zł**, **w gospodarstwie domowym wieloosobowym**, wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty **1500,00 zł** na osobę,

Wniosek o refundację składa osoba, która zawarła umowę sprzedaży paliw gazowych lub umowę kompleksową i jest odbiorcą wskazanym w fakturze VAT. Wynika to z przepisów art. 18 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. w myśl, którego refundacja podatku VAT przysługuje odbiorcom paliw gazowych w gospodarstwach domowych, o których mowa w art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo energetyczne.

W 2023 złożono **41 wniosków o refundację podatku VAT** z czego: **10 wniosków** zostało załatwionych **negatywnie**, **27 wniosków** rozpatrzono **pozytywnie**, **4 pozostało do rozpatrzenia**. Kwota wypłaconych dodatków wyniosła **8 353,95 zł**. Kwota kosztów obsługi wynosiła **167,08 zł**.

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował również zadania wynikające z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U 2019.2133 t.j.) oraz od 01.01.2014 r. zadania wynikające z ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U.2020.833 t.j. z dnia 11.05.2020) w zakresie przyznawania i wypłat dodatków energetycznych.

W 2023 r. nie wypłacano dodatków mieszkaniowych i dodatków energetycznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w 2023 roku na realizację poszczególnych zadań wymienionych wyżej oraz na działalność bieżącą Ośrodka wydatkował ogółem kwotę **6 831 467,88 zł.**, a także w ramach środków pozabudżetowych z Funduszu Solidarnościowego wydatkował kwotę **294 306,15 zł.**

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej było zatrudnionych 12 osób: dyrektor, 3 pracowników socjalnych, 2 księgowe, 1 asystent rodziny, 3 osoby do obsługi świadczeń dla rodzin, 1 sprzątaczką, okresowo 1 pomoc administracyjną. W ramach umów zlecenia zapewniano obsługę BHP, obsługę prawną, pełnienie funkcji inspektora danych osobowych, a 2 osoby świadczyły specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci.

Z up. Wójta
DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Niebylcu
mgr Alicja Dopart